

ΘΥΜΙΑΜΑ

«Θυμιάμά Σοι προσφέρομεν, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς»

Ἑβδομαδιαῖο περιοδικό • Ἀριθμ. φύλ. 68

26 Αὐγούστου 2018

Συντάκτης: Ἐπίσκοπος Ἱερραμίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΥΡΤΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἑρμηνεία τῆς παραβολῆς τοῦ ἀμπελῶνος

1. Ἡ σημερινή μας εὐαγγελική περικοπή, ἀδελφοί χριστιανοί, εἶναι μία παραβολή πού εἶπε ὁ Ἰησοῦς Χριστός στούς Ἰουδαίους, γιά νά τούς δείξει ὅτι ἄν καί ἀξιῶθηκαν μύριες φροντίδες ἀπό τόν Θεό, ὅμως δέν βελτιώθηκαν. Ἡ παραβολή ὁμιλεῖ γιά κάποιον οἰκοδεσπότη πού φύτευσε ἀμπελῶνα. Αὐτός εἶναι ὁ Θεός, πού φύτευσε τόν Ἰουδαϊκό λαό στήν γῆ τῆς ἐπαγγελίας, «ἐπ' ὄρος ὑψηλόν» καί «ἐν ὄρει μετεώρῳ» (Ἰεζ. 17,23). Γιά τήν περιφρούρηση τοῦ ἀμπελῶνα του ὁ οἰκοδεσπότης ἔβαλε «φραγμόν». Εἶναι ὁ Νόμος Του, πού δέν ἄφηνε τόν Ἰσραήλ νά μιχθεῖ μέ τά ἄλλα ἔθνη. Στόν ἀμπελῶνα ὁ οἰκοδεσπότης ἔσκαψε «ληνό», πατητήρι. Εἶναι τό ἅγιο θυσιαστήριο, ὅπως καί ὁ «πύργος», πού ἔκανε, εἶναι ὁ Ναός. Τέλος ὁ οἰκοδεσπότης ἐμπιστεύθηκε τόν ἀμπελῶνα Του σέ «γεωργούς», στούς διδασκάλους, δηλαδή, τοῦ λαοῦ, τούς Φαρισαίους καί τούς Γραμματεῖς καί αὐτός «ἀπεδήμησεν», ἀνεχώρησε, σέ ἄλλη χώρα. Αὐτό τό «ἀπεδήμησε», γιά τόν Θεό ἐδῶ στήν παραβολή μας, ἐρμηνεύεται ὅτι δέν μιλοῦσε πιά στόν λαό ἐν στύλῳ νεφέλης, ὅπως παλαιά. Ἡ, «ἀποδημία» τοῦ Θεοῦ εἶναι καί ἡ μακροθυμία Του, τό ὅτι δέν ἀπαιτεῖ κατ' εὐθείαν εὐθύνες γιά τά ἁμαρτήματά μας.

2. Ἀργότερα, ὅταν ἦλθε ὁ καιρός τῆς σοδειᾶς, δηλαδή στά χρόνια τῶν προφητῶν, ὁ οἰκοδεσπότης ἔστειλε τούς δούλους του, δηλαδή τούς προφήτες, γιά νά παραλάβουν τούς καρπούς. Ἀλλά οἱ κακοί γεωργοί, οἱ ψευδοπροφῆτες καί ψευδοδιδάσκαλοι, ἕνα προφήτη, ὅπως τόν προφήτη Μιχαῖα, τόν ἔδειραν· τόν ἄλλο, ὅπως τόν Ζαχαρία, τόν φόνευσαν, μεταξύ τοῦ ναοῦ καί τοῦ θυσιαστηρίου· τόν ἄλλο, ὅπως τόν Ζαχαρία, τόν υἱό τοῦ Ἰωδαέ, τόν ἀρχιερέα, τόν λιθοβόλησαν. Τελευταῖα στάλθηκε στούς Ἰουδαίους ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ, σαρκωθεῖς. Ἄν οἱ κακοί γεωργοί φόνευσαν τούς δούλους, ὅμως ἔπρεπε νά ἐντραποῦν τό ἀξίωμα τοῦ Υἱοῦ καί νά φερθοῦν σ' Αὐτόν μέ τιμή. Καί ὅμως φέρθηκαν μέ περισσότερη ὀργή. «*Δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν*», εἶπαν, γιατί «*οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος*»! Καί ὄρμησαν ἐναντίον του καί τόν ἔβγαλαν «*ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος*», λέει ἡ παραβολή, καί τόν φόνευσαν. Πραγματικά, ἔξω τῆς πύλης τῶν Ἱεροσολύμων σταυρώθηκε ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός.

3. Τέλος, ὁ Χριστός ἔκανε ἕνα ἐρώτημα στούς Ἰουδαίους: Ὅταν ἔρθει ὁ Κύριος τοῦ ἀμπελῶνος – τούς εἶπε – τί πρέπει νά κάνει στούς κακοῦς αὐτούς ἐργάτες; Καί αὐτοί μέ τήν ἀπάντησή τους καταδίκασαν τόν ἑαυτό τους, γιατί εἶπαν: «Πρέπει νά ἐξολοθρευθεῖ μέ τόν χειρότερο θάνατο τούς κακοῦς ἐργάτες. Καί τόν ἀμπελῶνα νά τόν δώσει σέ ἄλλους, σέ καλοῦς γεωργούς, πού θά δώσουν τούς καρπούς στήν κατάλληλη ἐποχή». Πότε θά ἔλθει ὁ Κύριος τοῦ ἀμπελῶνα, γιά νά τιμωρήσει τούς κακοῦς γεωργούς, ὅπως λέει ἡ παραβολή; Ἄν ἐφαρμόσουμε τήν παραβολή σέ ὅλους μας γενικά, μπορούμε νά ποῦμε ὅτι ὁ Κύριος θά ἔρθει μέ τήν δευτέρῃ Του Παρουσία, «*κρῖναι ζῶντας καί νεκρούς*». Ἀλλά, ἐφαρμοζόμενη ἡ παραβολή στούς Ἰουδαίους, γιά τούς ὁποίους λέχθηκε, ὡς καιρό παρουσίας τοῦ Θεοῦ θά νοήσουμε τήν καταστροφή τῆς Ἱερουσαλήμ ἀπό τούς Ρωμαίους. Τότε, «*ὅταν ἔλθῃ ὁ Κύριος*», ὅταν, δηλαδή ὁ Θεός ἐπιβλέψει στήν ἁμαρτία πού διέπραξαν, μέ τό νά σταυρώσουν τόν Μεσσία, τότε ὁ Θεός θά τούς ἐξολοθρευθεῖ, πραγματικά, στέλνοντάς σ' αὐτούς τά ρωμαϊκά στρατεύματα. Καί τόν ἀμπελῶνα, δηλαδή τόν λαό Του, θά δώσει σ' ἄλλους γεωργούς, στούς ἀποστόλους καί σέ ἱερούς διδασκάλους.

4. Στήν συνέχεια ὁ Χριστός εἶπε στούς Ἰουδαίους καί ἕνα ἄλλο, πολύ σημαντικό λόγο, βγαλμένο ἀπό τήν Ἁγία Γραφή, λόγο ταιριαστό μέ τά προηγούμενα. Εἶπε: «Δέν διαβάσατε ποτέ στίς Γραφές, ὅτι λίθο πού ἀπέρριψαν ὡς ἀκατάλληλο οἱ κτίστες, αὐτός ἔγινε κεφαλή

σέ ὅλη τήν οἰκοδομή καί λίθος ἀκρογωνιαῖος; Ἐκεῖνος πού θά πέσει ἐχθρικά στόν λίθο αὐτό τόν ἀκρογωνιαῖο, θά τόν κομματιάσει ὁ λίθος καί θά τόν κάνει σκόνη»! «Λίθος», ἀγαπητοί μου, εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὅπως ἔτσι εἰκονίζεται σέ πολλά χωρία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. «Οἰκοδόμοι» δέ εἶναι οἱ διδάσκαλοι τῶν Ἰουδαίων, οἱ ὁποῖοι ἀπεδοκίμασαν ὡς ἀχρεῖον τόν «Λίθο», τόν Ἰησοῦ Χριστό, γιατί εἶπαν γι' αὐτόν: «*Σαμαρεῖτης εἶ σύ καί δαιμόνιον ἔχεις*». Μέ τήν ἀνάστασή Του ὁ Χριστός τοποθετήθηκε στήν κεφαλή τῆς γωνίας, δηλαδή, ἔγινε κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας, συνάπτοντας τούς Ἰουδαίους καί τούς ἐθνικούς σέ μία πίστη. Γιατί, ὅπως ὁ λίθος τῆς γωνίας σέ μία οἰκοδομή συνδέει τόν ἀπ' ἐδῶ καί ἀπ' ἐκεῖ τοῖχο, ἔτσι καί ὁ Χριστός συνέδεσε ὅλους σέ μία πίστη. Γιά τήν οἰκοδομή αὐτή μέ τόν ἀκρογωνιαῖο λίθο, λέγει σήμερα ἡ εὐαγγελική περικοπή ὅτι «*παρά Κυρίου ἐγένετο καί ἔστι θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν*»! Εἶναι ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία. Καί εἶναι θαυμαστή ἡ Ἐκκλησία, γιατί βεβαιώθηκε μέ θαύματα καί κραταιώθηκε ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ. Πάρθηκε, λοιπόν, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀπό τούς Ἰουδαίους. Χάλασε, δηλαδή, ἡ στενή σχέση τους μέ τόν Θεό, πάρθηκε ἡ οἰκειότητά τους καί δόθηκε σ' αὐτούς πού πίστευσαν τόν Ἰησοῦ ὡς Χριστό, ὡς Μεσσία. Γιατί ὅποιοι προσκροῦν στόν ἀκρογωνιαῖο Λίθο, τόν Χριστό, θά «*συνθλαστοῦν*», μᾶς εἶπε σήμερα τό Εὐαγγέλιο. Θά γίνουν, δηλαδή, κομμάτια κατά τήν δεύτερη τοῦ Κυρίου παρουσία. Ἀλλά καί ἀπό τώρα «*λικμίζονται*» αὐτοί, δηλαδή διασκορπίζονται. Καί αὐτό τό βλέπουμε μέ τούς Ἰουδαίους, οἱ ὁποῖοι διεσπάρησαν σ' ὅλη τήν γῆ.

5. Κατά πατερική ἐρμηνεία, ἀγαπητοί μου, μπορούμε νά ποῦμε ὅτι «ἀμπελώνας» γιά τόν ὁποῖο μίλησε σήμερα ὁ Κύριος παραβολικῶς εἶναι καί οἱ ἅγιες Γραφές, ἡ Παλαιά Διαθήκη ἐδῶ. «Φραγμός», πού ἔβαλε ὁ Θεός στόν ἀμπελώνα εἶναι τά ἱερά γράμματα, τά ὁποῖα δέν πρέπει νά παραλλάσσονται μέ διάφορες ἐρμηνεῖες καί πρόχειρες μεταφράσεις καί νά ἀλλοιώνεται ἔτσι ἡ ἔννοια τῶν Ἁγίων Γραφῶν. «Ληνός» πού σκάφθηκε σ' αὐτόν τόν ἀμπελώνα τῶν Γραφῶν εἶναι τό βάθος τοῦ πνεύματος, πού κρύβεται σ' αὐτές καί «πύργος» εἶναι ἡ ὑψηλή θεολογία τῶν Γραφῶν. Αὐτές τίς ἅγιες Γραφές, τήν Παλαιά Διαθήκη, εἶχαν προηγουμένως οἱ κακοί γεωργοί, οἱ Φαρισαῖοι. Σ' αὐτούς ἔδωσε πρῶτα ὁ Θεός τίς Γραφές, ἀλλά αὐτοί δέν τίς γεώργησαν καλῶς, τίς παρερμήνευσαν, καί κατέληξαν, μέ τήν κακή ἐρμηνεία τῶν Γραφῶν, νά φονεύσουν τόν Ἰησοῦ Χριστό «*ἔξω τοῦ ἀμπελώνας*». Δηλαδή, ἔκαναν τό ἔγκλημα αὐτό ἔξω ἀπό τό πνεῦμα τῶν ἁγίων Γραφῶν, τοῦ θείου αὐτοῦ ἀμπελώνα, κατά τήν παραπάνω πατερική ἐρμηνεία. Ἀλλά καί ἡ ψυχὴ μας εἶναι ἱερός ἀμπελώνας. Ἄς γεωργοῦμε, λοιπόν, ἀδελφοί, καλῶς τόν ἀμπελώνα αὐτόν, πού ὁ Θεός ἔδωσε στόν καθένα μας, γιά νά ἀποδώσουμε καλούς καρπούς στόν δίκαιο Κριτὴ μας τήν ἡμέρα τῆς κρίσεως, ΑΜΗΝ.

Μέ πολλές εὐχές,

† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας